

Związek Powiatów Polskich zaapelował do resortu rozwoju, aby w przyznawaniu preferencji projektom finansowanym z funduszy unijnych równo traktować oba obszary strategicznej interwencji określone w „Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju”: miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Miasta średnie tracące funkcje SOR definiuje jako miasta powyżej 20 tys. mieszkańców z wyłączeniem miast wojewódzkich oraz mniejsze, z liczbą ludności pomiędzy 15-20 tys. mieszkańców będące stolicami powiatów. Z kolei pod pojęciem obszarów zmarginalizowanych strategia ujmuje zagrożone trwałą marginalizacją skupiska gmin wiejskich i powiązanych z nimi funkcjonalnie małych miast (miast poniżej 20 tys. mieszkańców, z wyłączeniem miast 15–20 tys. będących stolicami powiatów, zaliczonych do miast średnich).

Pakiet działań dla miast średnich w toku, a co z pakietem dla obszarów problemowych?

W części planistycznej SOR przewidzianych zostało szereg działań wobec obszarów obu typów. Pakiet działań na rzecz miast średnich został szybko przygotowany, a jego wdrażanie już się rozpoczęło. Składa się on z bogatego zestawu środków, w tym dodatkowego finansowania z Polskiego Funduszu Rozwoju. Preferencje przewidziano również w nowelizacjach wytycznych horyzontalnych, dotyczących finansowania z funduszy unijnych projektów w poszczególnych sektorach usług publicznych: rynku pracy, włączenie społecznego, edukacji, ochrony zdrowia. Rekomendacje preferencji dla miast średnich dotyczą zarówno programów krajowych, jak i regionalnych. Preferencje zapisywane są w korektach programów operacyjnych, a w ślad za tym w przygotowywanych przez instytucje zarządzające kryteriach oceny projektów w ramach ogłaszanych konkursów.

Przykładem może być projekt zmian wytycznych dla finansowania z *Europejskiego Funduszu Społecznego* projektów w sektorze ochrony zdrowia. Związek Powiatów Polskich zgłosił do nowelizacji poprawkę, której postulat ma uniwersalny wydźwięk, aby przewidziane w nowelizacji preferencje dla miast średnich rozciągnąć również na obszary problemowe. Można sobie bowiem wyobrazić małe lokalne społeczności pozbawione preferencji tylko dlatego, że nie kwalifikują się do określonej kategorii. W konsekwencji samorządy, organizacje społeczne czy przedsiębiorcy z drugiego typu obszarów strategicznej interwencji będą pozbawieni takich samych preferencji wsparcia. Na posiedzeniu komitetu sterującego wykorzystaniem eurofunduszy w ochronie zdrowia, przedstawiciele ministerstwa rozwoju poinformowali, że zgadzają się z istotą uwagi ZPP, jednak nie zmieniają zapisu o preferencjach dla miast średnich, ponieważ taka jest generalna wytyczna, wynikająca z przyjętego pakietu działań. Zadeklarowali przy tym, że zapewnią, by w projektowaniu wsparcia brane były pod uwagę przede wszystkim analizy epidemiologiczne.

Skoro nie ma równych i równiejszych, nie powinno ich być w przyznawaniu również preferencji

Wiadome jest już dziś, iż interwencja publiczna, aby była skuteczna i efektywna kierowana musi być do terytoriów określonych nie administracyjnie, a funkcjonalnie. A te w zdecydowanej większości przypadków tworzone są przez małe i średnie miasta wraz z leżącymi wokół nich terenami wiejskimi. Planowanie zasad i działań interwencji publicznej powinno brać ten aspekt pod uwagę. Skoro jednym z działań interwencji publicznej są preferencje w przyznawaniu finansowania, a strategia rozwoju kraju definiuje dwa podstawowe obszary, wobec których interwencja państwa ma się odbywać i nie wyróżnia jednego obszaru względem drugiego, to wydaje się logicznym wnioskiem, iż preferencje powinny obejmować oba typy obszarów.